

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัลพา

พัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์แห่งชาตินี้จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจทำได้โดยการนำเข้าไปแทนรูปในหลักสูตรการศึกษาเบื้องต้น เพื่อให้ประชาชนรู้ว่าคอมพิวเตอร์คืออะไร สิ่งใดที่คอมพิวเตอร์ทำได้ สิ่งใดที่ทำไม่ได้ งานใดที่จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์งานใดไม่จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้นระบบการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบันค่อนข้างมาก เพราะความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีก็มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้นและการเปลี่ยนแปลงนั้นคงจะต้องมีผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งรัฐบาล สถานศึกษา ครุ อาจารย์ และนักเรียน (กรรชิต นลาสัยวงศ์, 2533)

การนำเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการศึกษามีความสำคัญและความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศจนมีผู้กล่าวว่าทันหน้าของเทคโนโลยี คือ คอมพิวเตอร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538, หน้า 42) ดังนั้นในการพัฒนาประเทศจะขาดคอมพิวเตอร์ไม่ได้ (ศรีศักดิ์ จามรما, 2532, หน้า 24) แต่หลักสูตร และเนื้อหาวิชาปัจจุบันยังไม่พร้อมที่จะพัฒนาให้กับมีคุณสมบัติเข้ากับโลกยุคใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 53) จึงได้กำหนดความรู้ความสามารถของคนยุคใหม่ที่พึงมี ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และความสามารถในการเริ่มต้นการ

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) แผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนมุ่งการเตรียมคนให้มีลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ไฟดี” เพื่อให้สามารถเชื่อมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีภาระเฉลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ โดยมีแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร คือเพิ่มสัดส่วนการเรียนวิชาพื้นฐานที่จำเป็นให้มากขึ้น โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 69)

แนวคิดในการจัดการศึกษาโดยการเรียนรู้จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้รู้จักศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่าการเรียนในห้องเรียน เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และที่สำคัญ คือ รู้จักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้านมาประกอบ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรืออินเทอร์เน็ตที่นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือเข้ามาร่วมกัน จึงมีส่วนสำคัญต่อการนำสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ให้สามารถส่งผ่านถึงกันได้โดยการเข้าถึงข้อมูล และความรู้ต่าง ๆ ทั้งสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันเพื่อการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ เข้าด้วยกันเป็นเครือข่าย คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่สุดในโลก ที่เรียกว่า อินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถสื่อสารได้ทั่วโลก เสียง

และข้อมูล การติดต่อบล็อกสาร เช่น บริการสืบหาข้อมูล เว็บไซต์ เว็บ บริการสนทนาออนไลน์ บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลระหว่าง เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อมูลดิจิตอลที่มีความเร็วสูง มีความเสถียร และมีความเชื่อถือได้ที่จะรองรับ ข้อมูลจำนวนมหาศาลจากทั่วโลก หรือที่เรียกว่าทางคุณสารสนเทศ (Information Superhighway) ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่งและเพื่อให้องค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้รักการเรียนรู้ ทุกคน ไม่เลือกเวลา และสถานที่มีเพียงอุปกรณ์พื้นฐานของคอมพิวเตอร์และเชื่อมต่อเข้ากัน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ หรือ เรียกได้ว่าเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสื่อทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ หรืออินเทอร์เน็ตยังเป็นสื่อที่สอดคล้องตาม แนว พัฒนา ประเทศ นั่นคือ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในด้านคุณภาพของผู้เรียน ได้ทางหนึ่ง อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยอันจะเป็นได้ จำกัดดุประสงค์เริ่มต้นของการพัฒนาอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยนั้นก็เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และในปีเทคโนโลยีสารสนเทศไทย พ.ศ. 2538 รัฐบาลไทยก็ได้มีโครงการที่จะขยายเครือข่ายนี้ไป สู่โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งโครงการดังกล่าวมีชื่อว่า “โครงการเครือข่าย คอมพิวเตอร์ เพื่อโรงเรียนไทย” เป็นโครงการที่ก่อให้เกิดความท้าทายมีความก้าวหน้าในระหว่างสถานศึกษา ด้วยกันได้ ทั้งสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล และสถานศึกษาที่อยู่ใกล้กันในตัวเมือง เป็นต้น

สถาบันการศึกษาโดยส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่อกับเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ไว้ใช้ในการเรียนการสอนและให้บริการนักเรียนในด้านต่าง ๆ แต่ในปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตไม่ได้จำกัดอยู่ในสถานศึกษาเท่านั้นแต่มีการบริการอินเทอร์เน็ตในเชิงพาณิชย์ เช่น ร้านอินเทอร์เน็ตค่าไฟซึ่งร้านเด็กกล่าวส่วนใหญ่ จะตั้งอยู่ในบริเวณใกล้โรงเรียนหรือในชุมชน เพื่อให้บริการนักเรียนและบุคคลทั่วไปมาใช้บริการ รวมถึงปัจจุบันราคาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มี ราคาไม่สูงมากทำให้ผู้ประกอบธุรกิจเรียนรู้จักกับอินเทอร์เน็ต ไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน ดังนั้นนักเรียน จึงใช้อินเทอร์เน็ตได้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกโรงเรียนและจากสถานการณ์ปัจจุบัน จะพบเห็นพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น ใช้เวลาหมกมุ่นกับการเล่นเกมออนไลน์ การสนทนาพับ派เพื่อนใหม่ไม่เคยเห็นหน้ากันมาก่อน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกันซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายต่อตนเองในรูปของ อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตหรือการแสวงหาประโยชน์จากผู้ที่ไม่หวังดีที่อาศัยความสามารถของ อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการสร้างความเสียหายให้กับบุคคลอื่นได้ พฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ต ของนักเรียนและเยาวชนนั้นถ้ามีการใช้ทางที่ถูกต้องก็จะเกิดประโยชน์อย่างมากมาย เพราะ อินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนห้องสมุดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก หากนำมาใช้ประโยชน์ทางด้าน การศึกษา เช่น การใช้บริการสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทั่วโลก เป็นต้น

ชี้งถือว่าเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อเดือน
5. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการเล่นอินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์
6. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้ในการเล่นอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่
7. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

คำถามเพื่อการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่ แตกต่างกัน
3. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่

การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อเดือน แตกต่างกัน
 4 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่
 การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการเล่นอินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์ แตกต่างกัน
 5 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่
 การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้ในการเล่นอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่ แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นฐานข้อมูลให้กับผู้สอนไปศึกษาด้านพฤติกรรมของนักเรียน
2. เป็นสารสนเทศให้กับผู้สอนคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ได้พิจารณาส่งเสริม และ พัฒนาการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
3. เป็นสารสนเทศให้กับผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การบริการและกระบวนการ พัฒนาการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาในช่วงชั้นที่ 4 อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ
- 4.. เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการดำเนินการบริหารงาน ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของการศึกษาที่ใช้ในครั้งนี้ จะศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ของนักเรียนในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
  - 1.1 ด้านการแสวงหาความรู้บนอินเทอร์เน็ต
  - 1.2 ด้านการหาเพื่อน และพูดคุยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
  - 1.3 ด้านการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์
  - 1.4 ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง
  - 1.5 ด้านจราจรรถใน การใช้อินเทอร์เน็ต
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
 จำนวน 6,176 คน
3. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาระนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
 จำนวน 362 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2. สถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต

1.2.1 บ้านตนเอง

1.2.2 บ้านเพื่อน

1.2.3 โรงเรียน

1.2.4 ร้านอินเทอร์เน็ตค่าแพ็ค

1.2.5 สถานที่อื่นๆ

1.3 ค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อเดือน

1.3.1 ไม่เสียค่าใช้จ่าย

1.3.2 ค่าใช้จ่าย ต่ำกว่า 500 บาท

1.3.3 ค่าใช้จ่าย 500-1,000 บาท

1.3.4 มากกว่า 1,000 บาท

1.4. ระยะเวลาที่ใช้ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์

1.4.1 ต่ำกว่า 5 ชั่วโมง

1.4.2 5-10 ชั่วโมง

1.4.3 11-15 ชั่วโมง

1.4.4 มากกว่า 15 ชั่วโมง

1.5 ช่วงเวลาที่ใช้ในการใช้อินเตอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่

1.5.1 06.00-12.00 น.

1.5.2 12.00-18.00 น.

1.5.3 18.00-24.00 น.

1.5.4 24.00-06.00 น.

2. ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการแสดงความรู้บันอินเทอร์เน็ต

2.2 ด้านการหาเพื่อนและพูดคุยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.3 ด้านการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

2.4 ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง

2.5 ด้านจรรยาบรรณในการใช้อินเทอร์เน็ต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ตในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1. การแสวงหาความรู้บนอินเทอร์เน็ต หมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ตในกิจกรรมทางความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพ ตัวอักษร วีดีโอ ตามแต่ละดำเนินข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

1.2. การหาเพื่อนและพูดคุยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง การติดต่อพูดคุยกับบุคคลต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต ทั้งที่รู้จัก เป็นการส่วนตัว หรือรู้จักกันผ่านทางเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ซึ่งมีทั้งการส่งข้อมูล ภาพ เสียง อักษร ข้อความระหว่างผู้สนทนากัน หรือ กลุ่มผู้สนทนากลุ่มกัน และการใช้บริการสนทนาระหว่างประเทศในการสนทนาบนอินเทอร์เน็ต

1.3. การใช้อีเมล์เลือกทรอนิกส์ หมายถึง การใช้การรับส่ง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ อีเมล์ (E-Mail) ในกิจกรรมต่างๆ ภาพ ข้อมูล ซึ่งได้จากการสมัคร หรือเป็นสมาชิกกับผู้ให้บริการในเว็บไซต์ต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต

1.4. การใช้อีเล็กทรอนิกเพื่อความบันเทิง หมายถึง การใช้อินเตอร์เน็ต หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการ พัฒนา คุณภาพยนต์ เล่นเกม ผ่านระบบเครือข่าย ดาวน์โหลดเพลง หรือ บริการอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.5. จรรยาบรรณในการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง กฎ กฎ กฎหมาย และความรับผิดชอบของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ศึกษาในสถานศึกษาในระดับชั้นชั้นที่ 4 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

3. เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งเขตการรับผิดชอบโรงเรียนในลพบุรี เขต 1 ประกอบด้วย โรงเรียน 12 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศิริราษฎร์วิทยา โรงเรียนชลธรรมถาวร จำนวน 2 โรงเรียนลพบุรีสุขุม โรงเรียนชลกันยานุกูล แสนสุข โรงเรียนบ้านสวน (จันอนุสรณ์) โรงเรียนบ้านบึงมนัญวิทยาคาร โรงเรียนชลธรรมถาวร โรงเรียนคลองกิ่วชั่งวิทยา โรงเรียนหนองรึมคงสุขสวัสดิ์ โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียนจุฬาราภรณราชวิทยาลัย ลพบุรี โรงเรียนบ้านบึง (อุตสาหกรรม นุเคราะห์)